

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/1/2025
Identifikačné číslo spisu:	4124209958
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4124209958.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky (manželka) B. C., U. O. , narodená XX. B. XXXX, trvale bytom T., B. XXX/XX, adresa pre doručovanie pošty: J. O., C..L.. S. XXA, C. za účasti odporcu (manžela) W. C., narodeného XX. B. XXXX, trvale bytom T., B. XXX/XX, zastúpeného JUDr. JCLis. Tomáš Majerčák, PhD., s.r.o., advokátom, Košice, Kováčska 28, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k mal. U., narodeného XX. Q. XXXX na čas po rozvode, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 27P/119/2024, o návrhu navrhovateľky (manželky) na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Prejednanie veci vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 27P/119/2024
p r i k á z u j e Okresnému súdu Nitra.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh navrhovateľky na prikázanie veci inému súdu podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) z dôvodu vhodnosti. V návrhu uviedla, že sa nachádza aj s maloletým v C., kde sú v bezpečí, kde má zázemie, prácu, syn školu a bezplatnú právnu pomoc. Dostaviť sa na súd v Kežmarku by bolo pre ňu obtiažne. Tiež som na Okresný súd v Nitre podala dňa 20.9.2024 návrh na úpravu práv a povinností k mal. U. do rozvodu manželstva. Konanie sa vedie pod č. 35P/187/2024. V Nitre sa psychicky dala dohromady. Tiež mám aj obavu ísť na súd, ktorý je v blízkosti bydliska žalovaného. Žiadam preto, aby bolo konanie o rozvod a ÚPP k mal. delegovaná na Okresný súd v Nitre, kam sa môžem ľahšie dostaviť. Rovnako by bolo nevhodné, ak by pomery maloletého U. zisťoval ÚPSVaR v Kežmarku, pričom maloletý sa nachádza v Nitre.

2. Odporca (manžel) v zastúpení advokátom vo vyjadrení k podanému návrhu uviedol, že nesúhlasí s návrhom na prikázanie veci inému súdu s poukazom na zákonom ustanovenú miestnu príslušnosť v konaní o rozvod manželstva podľa § 92 Civilného mimosporového poriadku . Súčasne uviedol, že maloletý má trvalý pobyt v obvode Okresného súdu Poprad.

3. Konania o rozvod manželstva a vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sú upravené zákonom č.

161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadkom (ďalej len „CMP“). Podľa § 2 ods. 1 CMP platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP vo vzťahu k možnosti prikázania veci z dôvodu vhodnosti, okrem práva vyjadriť sa k návrhu na prikázanie veci tých účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu (§ 4 CMP), neustanovuje inak, treba na danú vec aplikovať ustanovenia Civilného sporového poriadku o prikázaní veci inému súdu.

4. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán (účastníkov) možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému Poprad) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Nitra). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“).

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie realizácie závažných dôvodov na strane účastníkov konania. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

7. Špecifiká daného prípadu podľa zistenia najvyššieho súdu navrhovanú delegáciu veci odôvodňujú. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že návrh na delegáciu síce nepodal ten z účastníkov, na ktorého ochranu zákon ustanovil pravidlo miestnej príslušnosti súdu (§ 92 veta druhá CMP), no vzhľadom na okolnosti prípadu, najmä vo vzťahu k veku a pobytu maloletého dieťaťa, je potrebné konštatovať, že prikázanie veci Okresnému súdu Nitra zabezpečí najlepšie podmienky pre zadovážovanie skutkových zistení významných pre konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, nakoľko s konaním o rozvod manželstva je obligatórne spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode (§ 100 CMP). Je tiež zrejmé, že navrhovateľka (manželka) je podstatným spôsobom obmedzená starostlivosťou o maloletého, a preto zvládne s určitosťou účasť na pojednávaníach za prijateľnejších okolností, pokiaľ miestna príslušnosť súdu bude prenesená na (jej súčasnemu bydlisku najbližší) Okresný súd Nitra. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že J. O., C..L.. potvrdzuje, že navrhovateľka je odo dňa 20.8.2024, klientkou Centra pre obe domáceho násillia a bola ubytovaná od 20.8.2024 do 1.9.2024 v zariadení S.Č. Ž. Q., na utajenej adrese.

8. Po komplexnom vyhodnotení uvedených skutočností, pomeru účastníkov na oboch procesných stranách, prihliadnuc na charakter konania a sledujúc ochranu najlepších záujmov matky a jej maloletého dieťaťa je navrhované prikázanie Okresnému súdu Nitra vhodné. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP a návrhu vyhovel.

9. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.